

Do Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej (PMKL) trafi drewniany kościół z Seroczyna

Zabytek jest już własnością Muzeum, czeka na wykonanie dokumentacji, a w dalszej kolejności na przeniesienie. To przedsięwzięcie kosztowne i pracochłonne, potrwa zapewne kilka lat, ale sprawi, że skansen stanie się miejscem jeszcze atrakcyjniejszym dla zwiedzających. Wśród kilkudziesięciu obiektów nie ma świątyni, a historia tej, którą udało się pozyskać, jest wyjątkowa.

Bryła drewnianego kościółka jest prosta. Została zbudowana techniką zrębową na planie prostokąta. Jej ściany są oszalowane i wzmocnione lisicami – pionowymi belkami chroniącymi przed ich deformacją. Budynek pokrywa jednokalenicowy, pięciopółaciowy dach zwieńczony sygnaturką. Wnętrze tworzą prezbiterium i nawa. Po bokach znajdują się zakrystia i skarbczyk, a przy ścianie frontowej – wsparty na dwóch słupach – chór muzyczny z tralkową balustradą.

Integralną częścią zabytku jest, stojąca tuż obok, drewniana dzwonnica przykryta czterospadowym dachem, z daszkiem okapowym oddzielającym od siebie dwie kondygnacje. Okapy zdobią ażurowo wycięte deszczułki. Dzwonnica została zbudowana w połowie XIX wieku, świątynia zaś, wielokrotnie przebudowywana, powstała znacznie wcześniej. Jej historia sięga przełomu XVI i XVII w. W 1596 roku starosta drohicki Mikołaj Kiszka ufundował w Seroczynie cerkiew prawosławną. Był to rok unii brzeskiej, która w Rzeczypospolitej Obojga Narodów połączyła Cerkiew prawosławną z Kościołem rzymskokatolickim. I tak, kilkanaście lat później, w Seroczynie erygowano parafię unicką, która istniała tam ponad dwieście sześćdziesiąt lat. W 1875 roku, po likwidacji unickiej diecezji chełmskiej, seroczyńska cerkiew stała się, wbrew woli parafian, częścią Kościoła prawosławnego i taką pozostała do momentu odzyskania przez Polskę niepodległości.

Pod koniec 1918 roku budynek przekazano katolikom. Mieszkańcy Seroczyna modlili się w nim do 1993 roku, kiedy to w miejscowości wzniesiono nowy, murowany kościół, gdzie trafiła część wyposażenia drewnianej świątyni, między innymi osiemnastowieczne ołtarze, z których główny, o wystroju rokokowym, tworzą obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem i rzeźby przedstawiające postacie ewangelistów. Od ponad ćwierć wieku stary drewniany kościół w Seroczynie niszczeje, przeniesienie go do Muzeum pozwoli uratować tę cenną świątynię. W Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej ma szansę odzyskać dawną świetność i stać się jednym z najcenniejszych obiektów na terenie skansenu.

źródło: PMKL

oprac. Aneta Kurska

